KD

SKÅNE

I VÄNTAN PÅ ATT AVSKAFFA REGION SKÅNE!

Valmanifest för regionvalet i Skåne 2023-2026

Innehållsförteckning

I VÄNTAN PÅ ATT AVSKAFFA REGION SKÅNE **3**

Inför ett nationellt vårdsystem i Sverige *4*

Den skånska sjukvården behöver fler vårdplatser *4*

En stark ekonomi för Region Skåne *5*

Primärvården är en viktig del av den nära vården. *6*

Stärka sjukhusen i hela Skåne *7*

Personalen är Region Skånes viktigaste resurs. *7*

En god sjukvård för alla i Skåne *9*

Motverka psykisk ohälsa hos skåningarna *9*

Ett familjevänligare Skåne *11*

Förbättra förlossningsvården *11*

Kortare köer, mer valfrihet och smart digitalisering för vården framåt. *12*

En fungerande beroendevård i Skåne *13*

En god vård hela livet *13*

Tandvård *14*

Regional utveckling i hela Skåne *14*

Ett kulturliv för hela Skåne *16*

Kollektivtrafiken *17*

I VÄNTAN PÅ ATT AVSKAFFA REGION SKÅNE

För att på riktigt vända utvecklingen för sjukvården i hela landet behöver vi genomföra århundradets vårdreform och sjukvården behöver få ett samlat ansvar under staten istället för regionerna. I första hand för att få en effektivare och mer jämlik sjukvård, men också för att det ska finnas en tydligare ansvarsutkrävning för den samlade hälso- och sjukvårdspolitiken. Tills staten tar det ansvaret finns det mycket att göra i regionerna. Det spelar roll vad du röstar på i regionvalet.

Skåne är fantastiskt och under den senaste mandatperioden har Kristdemokraterna i Skåne styrt tillsammans med de andra borgerliga partierna. Vi har gjort skillnad för skåningarnas sjukvård. Vårt arbete den senaste mandatperioden har gjort att Kristdemokraterna har högt förtroende hos skåningarna i viktiga välfärdsfrågor, så som hälso- och sjukvård och äldreomsorg. Med fokus på primärvården, psykiatrin och personalen har vi gjort viktiga satsningar, men ännu återstår mycket att göra och arbetet måste fortsätta under nästa mandatperiod. Därför är det viktigt att visa att Kristdemokraterna även fortsättningsvis har goda förslag och idéer för att utveckla vår gemensamma välfärd.

Kristdemokraterna prioriterar välfärden före mycket annat som våra gemensamma skattepengar går till idag. På nationell nivå pågår just nu ett välfärdssvek som vi måste vända. Skåningarna ska kunna lita på välfärden.

För att forma ett gott liv, hela livet, behöver inte bara sjukvården och äldreomsorgen i sig vara bra och trygg, samhällsbyggnadsfrågor, det civila samhällets insatser, kulturen och bildningen samt många fler aspekter måste fungera. Detta är våra förslag i avvaktan på att lägga ner regionerna.

Detta valmanifest har behandlats av Partidistriktstyrelsen för KD Skåne den 23 maj 2022.

Per Einarsson
Gruppledare och regionråd

Anders Lundström
regionråd

Maria Berglund
Distriktsordförande för KD Skåne

Inför ett nationellt vårdsystem i Sverige

Kristdemokraternas viktigaste valfråga är att vi behöver genomföra århundradets sjukvårdsreform. Vi behöver reformera vårt sjukvårdssystem som är från 1862. Norges sjukvårdssystem är från 2002. Danmarks från 2007. När vi pratar om sjukvården, om köerna och om arbetsmiljön, så får vi inte glömma bort detta faktum. Det svenska vårdsystemet är hopplöst föråldrat, det är inte byggt för den tid vi lever i. Det leder till att patienter hamnar i kläm och personal slits ut, men de här problemen går att lösa. Våra grannländer har visat det, liksom många andra länder i Europa. Därför behöver staten ta över ansvaret för sjukvården ifrån regionerna. Det är inte rimligt att ha 21 olika sjukvårdssystem med 21 olika ansvariga. Sverige behöver ett samlat ansvar för sjukvården.

Regeringens och många andra partiers återkommande argument, att det är för jobbigt, att det är för krångligt, att det aldrig riktigt är rätt tidpunkt, duger inte. Det är köerna och arbetsmiljön som är för jobbiga. Den som är rädd för att ta tag i systemfel har inte i regeringen att göra och ska inte styra Sverige.

Under tiden vi väntar på att sjukvården tas över av staten så vill KD införa en nationell vårdförmedling, det innebär att de patienter som väntat olagligt länge på att få hjälp inte längre ska vara bundna till sin egen region utan ska kunna söka vård i hela landet, där köerna är kortast och ledig kapacitet finns. Ditt postnummer ska inte avgöra om du kan få vård i tid eller inte.

Kristdemokraternas förslag är:

- Ett helt nytt nationellt vårdsystem behöver införas för att skapa en bättre och mer likvärdig vård för alla i Sverige.
- En nationell vårdförmedling och förstärkt vårdgaranti ska införas i väntan på att staten tar över ansvaret för sjukvården

Den skånska sjukvården behöver fler vårdplatser

Tyvärr är överbeläggningarna i Region Skåne ett ständigt problem och ett stort bekymmer för alla. Region Skåne behöver fler vårdplatser som uppfyller kraven på fysisk utformning, utrustning och bemanning. Det är oacceptabelt att patienter vårdas i fikarum eller korridorer eller på en avdelning som saknar rätt medicinsk kompetens. Den situation som tidigare var begränsad till en sommarkris är numera ett normaltillstånd. De skånska kommunerna och Region Skåne behöver samarbeta bättre så att äldre får den vård de behöver utan att vänta i timmar på akuten. Det kan till exempel vara fler mobila team som ger vård i hemmet som avlastar avdelningarna.

På sikt slår överbeläggningarna mot patientsäkerheten, arbetsmiljön och tillgängligheten. Det behövs fler anställningsbara sjuksköterskor för att kunna öppna fler vårdplatser. Därför måste antalet utbildningsplatser öka och karriärmöjligheterna bli fler.

Kristdemokraternas förslag är att:

- Region Skåne ska ta fram en åtgärdsplan, utifrån de lokala skillnaderna som finns på de skånska sjukhusen, för att skapa fler vårdplatser.
- Varje patient har rätt till vård på rätt plats med rätt kompetens. Målsättningen är att införa en vårdplatsgaranti som säkerställer denna rättighet.
- Samarbetet med de skånska kommunerna inom ramen för hälso- och sjukvårdsavtalet måste utvecklas och förbättras för att snabbare kunna ta hem kommunväntande patienter.
- Målet ska vara en beläggning på 85% i snitt på regionens vårdavdelningar

En stark ekonomi för Region Skåne

En långsiktigt stark ekonomi är en förutsättning för att Region Skåne ska klara av framtidens utmaningar. Regionen står inför många tunga investeringar i nya sjukhus som ska byggas, samtidigt som befolkningen blir äldre och andelen skåningar i arbetsför ålder minskar, vilket troligen kommer att innebära ett ökat tryck på den skånska hälso- och sjukvården i framtiden. Om politiken inte tar ansvar för ekonomin sker det på bekostnad av framtida generationer som kommer få stå för notan för en oansvarig politik. Det kan vi kristdemokrater aldrig acceptera. Under den gångna mandatperioden har ekonomin stärkts i regionen och vi har lyckats vända utvecklingen och klarat överskottsmålet alla år. Det är ett gott betyg och det arbetet måste fortsätta även nästa mandatperiod.

Det är viktigt att inte ta ut mer skattepengar än nödvändigt från de skånska invånarna. Under början av mandatperioden tvingades allianspartierna höja skatten på grund av det förra styrets oansvariga ekonomiska politik. Det var nödvändigt för att säkra en god ekonomi och en god hälso- och sjukvård. Samtidigt är det viktigt att hålla nere skattesatsen så mycket som möjligt.

Skattepengarna måste respekteras för vad det är, nämligen den inkomst som skåningarna förvärvat genom hårt arbete. Pengar som vi tar ut för att kunna ge en så god service som möjligt. Därför är det också viktigt att hela tiden se över vad pengarna används till så att de inte slösas bort i onödiga utgifter som istället hade kunnat gå till en bättre hälso- och sjukvård. Vi menar att målet ska vara att minska de administrativa utgifterna i Region Skåne med 100 mkr som istället ska läggas på hälso- och sjukvården. Det handlar om alltifrån att minska ner den politiska organisationen till att se över hur stora summor som läggs på administration i regionen.

Kristdemokraternas förslag är att:

- Fortsatt prioritera att klara av överskottsmålet i Region Skåne
- Långsiktigt stärka Region Skånes ekonomi

- Minska administrationen med 100 miljoner kronor för att förstärka hälso- och sjukvården
- Regionen ska fokusera på sitt kärnuppdrag, att leverera bra välfärd till medborgarna
- Införa ett nytt ersättningsystem för sjukhusvården som bland annat tar större hänsyn till produktion

Primärvården är en viktig del av den nära vården.

På många håll behövs en större tillgänglighet som är anpassad till dagens behov. Det behövs också bättre kontinuitet. Fast läkarkontakt är den enskilt viktigaste delen av en utbyggd och förbättrad primärvård som kan göra sjukvården mer tillgänglig. Kristdemokraterna vill höja takten på införandet av fast läkarkontakt. Det ska vara lika självklart att känna till namnet på sin läkare som på sin frisör. På samma sätt som du enkelt kan boka tid hos frisören, ska du kunna komma i kontakt med vården och få samma läkare varje gång genom en enkel digital bokning. Det är viktigt för att primärvården naturligt ska vara den plats man först söker vård på och där de allra flesta åkommor ska kunna lösas.

För att läkarna inom primärvården ska få en skälig arbetsbörda när fler får fast läkarkontakt är det också viktigt att införa ett listningstak, alltså en gräns för hur många patienter varje läkare ska ha. Detta är också viktigt för att säkerställa att varje patient får den vård man har rätt till.

En värdig vård i livets slutskede är en hög prioritering för Kristdemokraterna. Det är viktigt för både de anhöriga och patienten att det finns en god tillgång till öppna och slutna palliativa vårdplatser i hela Skåne. Idag hänvisas alldeles för många patienter till kommunala korttidsboenden istället för palliativ vård. Därför måste regionen prioritera fler vårdplatser inom den palliativa vården i hela Skåne.

Kristdemokraternas förslag är att:

- Region Skåne ska sätta som mål att 90% av skåningarna ska få en fast läkarkontakt under nästa mandatperiod
- Listningstak för läkare i primärvården
- Region Skåne ska fortsätta arbetet med att flytta fler vårdkontakter från sjukhusen till primärvården
- Region Skåne ska erbjuda större möjlighet att besöka primärvården på kvällar och helger
- Fler vårdplatser inom den palliativa vården för alla åldrar jämnt fördelade över hela Skåne, så att patienter i livets slutskede inte hänvisas till kommunernas korttidsboenden
- Utöka samarbetet mellan kommun och region. Fler läkarbilar och mobila team för att besöka patienter i hemmet
- Se över hälso- och sjukvårdsavtalet med kommunerna

- Genomföra en opportunistisk pulskontroll av personer som är 65 plus vid besök på vårdcentral

Stärka sjukhusen i hela Skåne

Skåne har idag tio sjukhus över hela Skåne. Det är en styrka för sjukvården med flera olika sjukhus, med olika uppdrag och olika storlekar. Det är viktigt med en politik som dels ser varje sjukhus behov men också att sjukhusen fungerar i en helhetsbild över Skåne där de också kan komplettera varandra. Skåne har dels Skånes universitetssjukhus (SUS) som bedriver universitetssjukvård för hela södra Sverige och har därför ett väldigt speciellt uppdrag samtidigt som Skåne också har flera större akutsjukhus och dessutom mindre sjukhus som har möjlighet att profilera sig mer. Det är hela den bredden som de skånska sjukhusen har.

De skånska sjukhusen står dessutom inför många utmaningar de närmsta åren. Vi står inför flera stora sjukhusinvesteringar i Malmö, Lund och Helsingborg. Det är viktigt för att skåningarna ska få så bra möjlighet som möjligt men kommer också ställa krav på politiken att tänka långsiktigt för hur framtidens sjukvård kommer se ut.

Kristdemokraternas förslag är att:

- Stärka universitetssjukvården på SUS för att konkurrera bättre med andra universitetssjukhus i Sverige
- Prioritera nya lokaler för BUP, vuxenpsykiatrin, habiliteringen och den palliativa vården i Malmö
- Färdigställa ett beslut om nytt sjukhus i Lund
- Upprusta akuten på Ystads lasarett och bygg ut en vårdcentral i anslutning till akuten
- Ängelholms sjukhus och Landskrona lasarett ska bli regionala introduktionssjukhus i Skåne för nyutbildad sjukvårdspersonal
- Prioritera bygget av Framtidens ortopedi i Hässleholm
- Skapa fler vårdplatser på Trelleborgs lasarett
- Stärka uppdraget för geriatrik på Simrishamns sjukhus
- Upprusta och bygga ut akutmottagning och hela västra vingen på CSK i Kristianstad
- Fler vårdplatser och bättre flöde på akutmottagning i Helsingborg.

Personalen är Region Skånes viktigaste resurs.

Kristdemokraterna vill att trohet och erfarenhet belönas bättre för de anställda. Genom att införa en trohetsbonus kan Region Skåne bli en mer attraktiv arbetsgivare och få erfarna medarbetare att vilja stanna kvar i sin tjänst.
Vi ser att personalen under pandemin har slitit hårt och vi behöver bli bättre på att hitta andra arbetstidsmodeller som attraherar framtidens medarbetare. Att bli bättre på att behålla och rekrytera ny personal är den viktigaste frågan för Region Skåne under de närmaste 10–15 åren.

En trohetsbonus innebär ett lönetillägg för anställda som arbetat länge inom Region Skåne. Deras erfarenhet är viktig att ta vara på. Trohet och erfarenhet måste belönas bättre.

Vårdpersonalen behöver avlastas kringuppgifter och administrativa bördor så att mer tid kan frigöras till patientnära arbete. Professionell utarmning och orimliga arbetsuppgifter ska motverkas av alla parter. Det är också viktigt att ge sjuksköterskor möjlighet att få betald specialistutbildning till exempel till-barnmorska, intensivvårdssjuksköterska, anestesisjuksköterska. De sjuksköterskor som önskar det ska känna att de har möjlighet att komma vidare i sin karriär samtidigt. Detta ger också bättre tillgång till den viktiga kompetens som specialistsjuksköterskor har och som behövs för en god vård.

Arbetsmiljön är avgörande för att regionen ska kunna behålla sin personal. Därför vill Kristdemokraterna införa kostnadsfria hälsokontroller för all vårdpersonal för att säkerställa att våra medarbetare mår bra. Även att stärka möjligheterna för cheferna i regionen är viktigt. Ett hållbart ledarskap är avgörande för en god arbetsmiljö. Därför är det viktigt att chefer ges möjlighet att utbildas och stöttas för att kunna utföra sitt arbete på bästa möjliga sätt. En personalpolitik som är lyhörd för personalens behov är viktig. Det kan handla om olika former av anställningar där man kan arbeta på olika vårdavdelningar, lönesättning och att ge möjlighet till en god kompetensutveckling under hela sin karriär. Allt detta sammantaget är också viktigt för att minska behovet av hyrpersonal.

Kristdemokraternas förslag är att:

- Trohet och erfarenhet ska belönas bättre – inför en trohetsbonus i Region Skåne
- Regionen ska sträva efter kortare beslutsvägar och ökat personalinflytande
- Se över schemaläggning ur ett familjeperspektiv
- Införa utbildningsanställningar under specialistutbildning för att öka tillgången på kvalificerad personal samt karriärtjänster för klinisk forskning för att stimulera vårdpersonalens kompetensutveckling.
- Seniora medarbetare ska kunna arbeta som mentorer. Region Skåne ska ha ett åldersmedvetet ledarskap.
- Fler personaldrivna enheter ska införas i Region Skåne
- Erbjuda betald specialistutbildning för alla sjuksköterskor som vill vidareutbilda sig
- Omfattningen av hyrpersonal ska minimeras
- Se över möjligheten att ge all vårdpersonal fria hälsokontroller i regionen
- Regionens personalpolitik ska bli mer offensiv och lyhörd, nya kompletterande former för anställning ska införas, lönesättning och kompetensutveckling ska prövas för att behålla medarbetare
- Ge förutsättningar för att starta en personalklubb inom respektive förvaltning för olika erbjudanden/förmåner för medarbetarna från näringslivet, kommunen etc.

En god sjukvård för alla i Skåne

Alla människor förtjänar en god livskvalitet och en god och jämlik hälso- och sjukvård hela livet, oavsett funktionsförmåga. Idag är det alldeles för ofta som människor med olika typer av funktionshinder inte får den rätt de har till att kunna delta i samhället på lika villkor eller få tillgång till god välfärd. Inte minst berör detta även anhöriga.

Som förälder är det inte lätt att hitta rätt i djungeln av olika vårdkontakter, samtidigt som man har ett barn som behöver mycket stöd och hjälp i vardagen. Därför borde föräldrar till barn med varaktiga funktionsnedsättningar erbjudas stöd i form av en personlig koordinator.

Människor med funktionshinder har liksom alla människor rätt att bli sedda som de fullvärdiga, unika och ansvarstagande individer de är. Oftast är det individen själv som är expert på sina egna behov. Därför måste funktionshindrade ha möjlighet att välja de hjälpmedel som passar dem själva bäst. Redan idag tillämpas fria val när det gäller vissa hjälpmedel. Kristdemokraterna vill utreda möjligheten att utöka fritt val till fler hjälpmedel för att öka valfriheten för den enskilde.

Kristdemokraternas förslag är att:

- Familjer som har barn med varaktig funktionsnedsättning och med många olika vårdkontakter ska erbjudas en personlig koordinator
- Utreda fritt val för fler hjälpmedel
- Införa nationella riktlinjer kring avgifter för hjälpmedel och medicintekniska produkter för en mer jämlik vård
- Tillgänglighetsanpassa alla vårdcentraler i Skåne

Motverka psykisk ohälsa hos skåningarna

Den psykiska ohälsan ökar i samhället och det måste alla politiska partier i Region Skåne ta på allvar. Under innevarande mandatperiod har stora satsningar gjort som innebär förbättrad tillgänglighet inom vissa områden. Men det finns mycket mer att göra och Kristdemokraterna är garantin för att dessa satsningar fortsätter. Det finns en paradox i att den materiella standarden ökat för de allra flesta samtidigt som unga mår allt sämre. Förebyggande och akuta insatser behövs nu eftersom skyndsam hjälp är nyckeln till ett snabbt tillfrisknande. Ingen får falla mellan stolarna i den skånska psykiatrin.

Sedan 2010 har antalet patienter inom BUP mer än fördubblats. Det innebär flera utmaningar. Dels en högre belastning på sjukvården men framför allt visar det att fler unga behöver hjälp för att hantera sin psykiska hälsa. BUP behöver ha de resurser som krävs för att unga ska få hjälp i tid. Men detta innebär också utmaningar för hela samhället. Förebyggande åtgärder och arbetet med familjer, civilsamhälle och skola är avgörande för att motverka att fler unga behöver söka sig till sjukvården.

Den ofrivilliga ensamheten är ett samhällsproblem som drabbar många människor i alla åldrar. Det behövs ett övergripande arbete i hela Region Skåne mot ofrivillig ensamhet tillsammans med de skånska kommunerna och civilsamhället. Det kan handla om kontaktförmedlare som kartlägger sociala aktiviteter och hjälper ensamma att hitta ett socialt sammanhang som passar dem, eller att stötta civilsamhällets aktörer i att upptäcka och ta emot ofrivilligt ensamma
Kristdemokraterna vill att samtal om livssituationen ska ingå i de riktade hälsosamtalen, för att lättare upptäcka ofrivillig ensamhet.

Många äldre lider av psykisk ohälsa och sjukdom. För att möta äldres behov av psykiatrisk vård behövs särskild kunskap och kompetens. Kristdemokraterna är stolta över att vi under mandatperioden fått igenom fler äldrepsykiatriteam i Skåne. Detta är ett viktigt arbete som måste fortsätta.

För att göra det lättare att få hjälp med sin psykiska hälsa vill Kristdemokraterna införa en samordnad digital plattform för vårdvalet för KBT (kognitiv beteendeterapi) och PDT (psykodynamisk terapi), där patienten själv kan se var köerna är kortast för att få hjälp så snabbt som möjligt.

Kristdemokraternas förslag är att:

- Region Skåne ska anpassa sin organisation så att samverkan sker utifrån barnets bästa för att hjälp och stöd ska nå familjerna i tid.
- Barn- och ungdomspsykiatrin ska stärkas för att korta väntetiderna och kunna möta de behov som finns. Inget barn ska vänta i mer än 30 dagar på utredning och behandling.
- Fler öppna mottagningar för äldrepsykiatri startas i Skåne under nästa mandatperiod.
- Region Skåne ska införa ett vårdval för BUP.
- Utveckla gemensamma mottagningar för BUP och habiliteringen.
- Erbjuda behandling på kvällstid och helger i större utsträckning inom BUP
- Genomföra fler fördjupade samarbeten med intresseföreningar för att utveckla utbildningar kring ny digital teknik och dess möjligheter som hjälpmedel för funktionshindrade, samt för att motverka digitalt utanförskap
- Samtal om livssituationen ska vara en del av de riktade hälsosamtalen för att upptäcka ofrivillig ensamhet
- Det ska genomföras ett regionövergripande arbete tillsammans med kommuner och civilsamhälle för att motverka ofrivillig ensamhet
- Se över åldersgränsen för BUP och skapa en smidigare övergång mellan BUP och vuxenpsykiatrin för att alla ska få så bra vård och behandling som möjligt.
- Införa en samordnad digital plattform för vårdvalet för KBT och PDT

Ett familjevänligare Skåne

Vi ser familjerna som samhällets grundsten. Därför vill vi se satsningar som riktas till de skånska familjerna så att de kan leva sina liv på de sätt de önskar.

Trygga familjer ger ett tryggt samhälle. Det finns ingen viktigare förebyggande åtgärd mot arbetslöshet, kriminalitet och utanförskap än trygga och starka familjer. Ett familjeperspektiv måste genomsyra all politik för att säkra att familjen är delaktig och närvarande när det kommer till människors hälsa, särskilt gällande barn och unga. När familjen inte fungerar krävs fler och större insatser.

Kristdemokraternas förslag är att:

- Ta fram en färdplan för hur beslutet om en familjecentral i varje kommun ska genomföras
- Ett familjeperspektiv ska genomsyra all politik i regionen

Förbättra förlossningsvården

Förlossningsvården är en av de viktigaste utmaningarna under nästa mandatperiod i Region Skåne. En god tillgång till barnmorskor är avgörande för att alla födande kvinnor som vill ska få en plats på en förlossningsavdelning. Därför måste vi säkerställa en god arbetsmiljö för barnmorskorna i regionen, där de har kollegor som stöttar och möjlighet att ge varje födande kvinna den tid och hjälp hon behöver.

Det är viktigt att förbättra bemanningen på förlossningsavdelningarna med fler barnmorskor men också med fler undersköterskor. Båda yrkeskategorierna behöver bli fler inom förlossningsvården för att hantera den ibland ansträngda situationen på förlossningsavdelningarna i Skåne.

Eftervården av nyblivna mammor måste bli bättre. Därför vill vi att mödravården ska få ett särskilt ansvar för att följa upp kvinnors hälsa inom två veckor efter förlossningen. Alla kvinnor har rätt till en god förlossningsvård och ska känna sig trygga.

Kristdemokraternas förslag är att:

- Region Skåne ska prioritera förlossningsvården och arbetsmiljön för barnmorskor varje födande kvinna i Skåne ska garanteras en plats på närmaste förlossningsavdelning.
- Öka bemanningen på förlossningsavdelningarna med barnmorskor och undersköterskor.
- Mödravården ska följa upp kvinnors hälsa inom två veckor efter förlossningen
- Alla nyblivna mammor ska erbjudas en ”mamma-rehab-check” som kan användas hos fysioterapeut med särskilt fokus på förlossning och graviditet

Kortare köer, mer valfrihet och smart digitalisering för vården framåt.

Skåningarna ska inte behöva vänta på vård mer än absolut nödvändigt. Dels för att minska lidandet för den enskilde, dels för att förhindra att tillståndet förvärras och värsta fall leder till vårdskador. Att korta köerna och förstärka vårdgarantin är hjärtefråga för Kristdemokraterna i Region Skåne. Tillgängligheten och de alldeles för långa köerna är hälso- och sjukvårdens största utmaning. Här behövs mer statlig styrning och gemensamma köer mellan olika regioner.

Lagen om Valfrihetssystem infördes under kristdemokratisk ledning. Vi anser att beslutsmakten ska flyttas från byråkrater och politiker till medborgarna i större utsträckning. Införandet av fler vårdval i Skåne ger en mångfald av aktörer, fler arbetsgivare och kortare väntetider. Vi måste sätta skåningarna i centrum i stället för systemet.

Den administrativa bördan är en stor källa till frustration och beror till stor del på bristfälligt IT-stöd och bristande plattformar vilket leder till dubbelarbete och onödigt arbete som inte skapar mervärde för personalen eller patienten. Digitaliseringen är viktig för att få en bättre och snabbare vård. Det gäller både patienter och personal. Samtidigt är det också viktigt att förstå att det finns ett digitalt utanförskap. Efterhand som digitaliseringen ökar och blir bättre måste det också säkerställas att alla kan få tillgång till hjälp och god vård oavsett kunskapsnivå inom olika digitala verktyg.

Vi behöver prioritera möjligheterna till egenvård i hemmet, bland annat genom goda och kvalitetssäkrade egenvårdsguider som är lätta att få tillgång till. Det är också viktigt att utveckla hemsjukvården där det finns goda exempel på fantastiska behandlingsresultat när behandling kan ges i hemmet, samtidigt som övrig sjukvård avlastas. Även egenprovtagning är viktig att fortsätta utveckla. Region Skåne har infört möjlighet till egenprovtagning i hemmet för HPV-virus. Detta skulle kunna användas vid fler tillfällen för att tidigt upptäcka sjukdomar eller risk för sjukdomar.

Kristdemokraternas förslag är att:

- Vässa vårdgarantin med en maxgräns på 120 dagar för hela vårdkedjan
- Slå vakt om valfriheten och inrätta fler vårdval
- Kontakter med hälso- och sjukvård ska vara enkla och tydliga – en utgångspunkt ska vara digitalt när det är möjligt och fysiskt när det behövs
- Region Skåne måste fatta ett policybeslut om att det alltid ska finnas alternativ till digitalt baserade servicetjänster för den som inte kan ta del av dessa
- Stärka samarbetet med fler regioner för att tillsammans kunna korta köerna
- Införa fler regionövergripande operationsköer
- Prioritera praktisk vård och patientkontakt istället för administration
- Öka möjligheten till egenprovtagning i hemmet
- Prioritera IT-säkerheten inom Region Skånes IT- och journalsystem
- Införa en egenvårdguide med QR-kod för att lättare få tillgång till egenvård

- Fortsätta utveckla hemsjukvården som ett bra alternativ för många patienter, bättre behandlingsresultat och för att avlasta traditionell sjukvård
- Säkerställa att det finns tillgång till bra internetuppkoppling i alla rum där patienter vistas

En fungerande beroendevård i Skåne

Många skåningar lider av olika typer av beroendeproblematik. Det kan vara allt från alkohol- och drogberoende till spelberoende. Det finns dessutom ofta en samsjuklighet med psykiatrisk problematik. Det behövs en total översyn av beroendevården i Region Skåne i samråd med psykiatrin för att skapa en mer sammanhållen vård som bättre kan hantera samsjuklighet. Det är viktigt att titta på hela människan för att kunna ge bästa möjliga vård. Därför behöver vi också se hur behandlingar kan anpassas mer individuellt utifrån olika typer av beroenden och problem.

Arbetet med unga missbrukare ska prioriteras. Det sker idag ett viktigt arbete genom Mariamottagningarna som drivs tillsammans med kommunerna. Kristdemokraterna har prioriterat Mariamottagningarna under mandatperioden genom särskilda satsningar och detta är ett arbete som vi vill fortsätta utveckla.

Kristdemokraternas förslag är att:

- Se över beroendevården för att skapa en mer personcentrerad och sammanhållen beroendevård med helhetsperspektiv
- Förbättra samverkan med psykiatrin för dem som har samsjuklighet med psykiatriska problem
- Skapa en bredare ingång till beroendevården genom att utveckla beroendemottagningar som hanterar olika sorters beroende på samma mottagning, kan erbjuda individuellt anpassade behandlingsalternativ och finnas nära och lätt tillgängliga för dem med beroendesjukdom.

En god vård hela livet

Skåningarna lever längre och andelen äldre ökar. De närmaste 6-8 åren beräknas antalet skåningar över 80 år öka med ca 50%. Region Skåne måste följa med i samhällsutvecklingen och vården för de äldre måste slipas för att alla skåningar ska kunna få en god vård hela livet både nu och i framtiden.

Region Skåne har minst antal geriatriska vårdplatser i hela Sverige och i vissa delar av Skåne saknas det helt, trots att geriatrisk heldygnsvård bevisligen ger lägre dödlighet, lägre behov av kommunala insatser och ökar sköra och multisjuka äldres funktionsförmåga. Den geriatriska heldygnsvården behöver utökas och finnas i hela Skåne. Fler geriatriska akutteam – GAT- behöver startas. Teamen följer upp patienter efter akutbesök eller sjukhusvistelse, gör akuta hembesök vid behov och kan bidra med läkarkompetens på kommunernas korttidsboenden. På så sätt minskar vi onödiga sjukhusinläggningar och färre sköra äldre och multisjuka skickas till akuten.

Social gemenskap, goda matvanor och fysisk aktivitet är viktigt för att vi människor ska må bra. Senior Sport School för personer över 60 är ett sätt att kombinera dessa tre grundförutsättningar för ett hälsosamt åldrande. Fler skåningar bör få möjlighet att delta i projektet som drivs i samarbete mellan Region Skåne och RF-SISU.

Många äldre riskerar att drabbas av undernäring. Särskilt utsatta är äldre som bor hemma eller på äldreboenden. Problemet behöver kartläggas för att få en uppfattning om hur omfattande det är och hur Region Skåne kan bidra för att motverka undernäring bland äldre.

Kristdemokraternas förslag är att:

- Minska antalet sköra patienter på våra akutmottagningar bland annat genom direktinläggningar och egna sjukvårdsspår.
- Ett hemtagningsteam ska finnas i varje skånsk kommun för en smidigare hemgång efter sjukhusvistelse.
- Utöka den geriatriska vården i Region Skåne med fler geriatriska vårdplatser. Tillgång till geriatrisk heldygnsvård ska finnas i hela Skåne.
- Minst en geriatrisk rehabiliteringsavdelning ska öppnas i Region Skåne under nästa mandatperiod.
- Utöka GAT (Geriatriska akutteam) inom den skånska sjukvården
- Inrätta fler ST-tjänster i geriatrik i Region Skåne för att underlätta rekrytering av fler geriatriker.
- Ingen äldre i Skåne ska drabbas av undernäring.
- Senior Sport School ska finnas i alla skånska kommuner.
- Vaccination mot pneumokocker ska erbjudas alla äldre som fyllt 65 år.

Tandvård

En god tandvård är viktig för alla oavsett ålder. Alla familjer ska själva kunna välja om man vill gå till folktandvården eller en privat utförare av tandvård. Kristdemokraterna värnar om mångfalden och därför tycker vi det är viktigt med valfrihet. Folktandvården har ett bra rykte när det kommer till barn- och ungdomstandvård. Den finns idag i alla kommuner förutom Örkelljunga. Vi anser att även familjerna i Örkelljunga ska kunna välja folktandvården om de själva vill. Idag måste de åka utanför kommunen för att få det. Folktandvården ska finnas i alla kommuner i Skåne.

Kristdemokraternas förslag är att:

- Folktandvården ska finnas i alla skånska kommuner

Regional utveckling i hela Skåne

Klyftan mellan stad och land växer. Skillnader i livsstil, värderingsmönster och materiella intressen mellan storstadsbor och landsbygdsbor skaver allt mer. Detta hänger ihop med att skillnader i livsvillkor mellan stad och land ökar. För att Skåne ska fungera behövs

starka städer och en stark landsbygd. De politiska besluten uppfattas dock ofta som de är fattade utan insikt i landsbygdens förhållanden.

Det behövs en förändrad politisk kurs så att även landsbygdens perspektiv får genomslag i Region Skånes verksamheter. Nedanstående punkter är Kristdemokraternas förslag för att få ”det skånska hjärtlandet” att fungera bättre framöver. Det ska vara möjligt att bo och verka i hela Skåne. En god livsmedelsförsörjning måste säkerställas för alla skåningar och för hela Sverige. Utan det skånska jordbruket så stannar Sverige. Därför måste också Region Skåne ta beslut om att prioritera det skånska jordbruket och svenskproducerade livsmedel i våra upphandlingar. Regionen måste även arbeta tillsammans med kommunerna för att i största möjliga mån skydda den skånska åkermarken från att användas till bebyggelse.

För att hela Skåne ska leva behövs också ett starkt fokus på att utveckla det skånska näringslivet och dess förutsättningar. Det behövs en god kollektivtrafik, utbyggda motorvägar och en god elförsörjning, Öresundssamarbetet och en stark ekonomi är avgörande, både i städerna och på landsbygden. Därför är det viktigt att Region Skåne tydligt säger nej till att införa höghastighetståg. Vi behöver prioritera andra infrastrukturprojekt som stärker arbetsmarknadsregioner i södra Sverige istället för att jaga minuter på resan till Stockholm.
En ny fast förbindelse mellan Danmark och Sverige är prioriterat för att kunna möta framtidens utmaningar både gällande pendlartrafik och godståg. Det finns flera goda förslag såsom en fast förbindelse mellan Helsingborg och Helsingör och Öresundsmetron mellan Malmö och Köpenhamn.

Hållbarhetsfrågorna viktiga att få större fokus på i regionen. Både gällande regionens egna fotavtryck på klimatet när det kommer till exempelvis sjukvården och kollektivtrafiken, men också hur vi som politisk organisation kan bidra till den gröna omställningen i hela samhället.
Kristdemokraternas förslag är att:

- De skånska vägarna måste byggas ut och trafiksäkras, några exempel är sex filer på E6:an, fler filer där det behövs på riksväg 11, E65 och E22.
- Få igång persontrafik med pågatåg på hela Markarydsbanan
- Bygga ut till dubbelspår i tågtrafiken mellan Hässleholm och Kristianstad
- Regeringen måste fullfölja riksdagsbeslutet om en fullt utbyggd västkustbana
- Beslutet om en ny fast förbindelse mellan Skåne och Danmark ska prioriteras
- Förbättra Öresundsintegrationen och fördjupa Greater Copenhagen-samarbetet
- Bygga ut fibernätet i hela Skåne
- Arbeta för säker tillgång och fossilfri el i Skåne med en energimix med kärnkraft
- Få ner sjukvårdens miljö- och klimatpåverkan

- Det skånska jordbruket och svenskproducerade livsmedel ska prioriteras i regionens upphandlingar
- Arbeta för att skydda den skånska åkermarken i största möjliga mån från att användas till bebyggelse
- Skåne ska bli testregion för gårdsförsäljning av lokalproducerade alkoholhaltiga drycker
- Säga nej till höghastighetståg – prioritera kortare restider inom arbetsmarknadsregioner i södra Sverige istället för att korta restiden till Stockholm
- Zonindelningen av elzoner i Sverige ska tas bort.
- Regionens samlade resurser sammanställs avseende lämpliga platser för företagsetableringar.

Ett kulturliv för hela Skåne

Kultur är viktigt för att varje människa ska må bra. Kulturen är koppling till vår historia, mening i vårt nu, att leva i ett sammanhang och möjlighet att uttrycka sig. Ett rikt kulturliv bidrar till att människor får möjlighet att uttrycka sig och lära sig mer om varandra på ett sätt som inte annars är möjligt. Det ska finnas ett rikt kulturliv för hela Skåne. Vi prioriterar särskilt två områden i kulturpolitiken under nästa mandatperiod. Det är dels barn och ungas tillgång till kultur och att alla oavsett funktionshinder ska ha möjligt att vara medskapande i kulturen.

Vi har ett ansvar att vårda vårt skånska kulturarv för både vår generation och nästa. Särskilt vår historiska och kulturella koppling till Danmark bör lyftas. Även vårt kulturarv i Uppåkra förtjänar att lyftas särskilt. . Uppåkra är ett av nordens största kulturarv och både danska och svenska staten och Region Skåne bör lägga mer resurser på att vidareutveckla och forska mer kring Uppåkra.

De kulturella och kreativa näringarna är ryggraden i kulturlivet. De som jobbar och driver egna företag skapar möjligheter för människor att utnyttja kultur och gå på olika evenemang. Region Skåne bör inom ramen för vårt regionala utvecklingsarbete också arbeta mer med de kulturella och kreativa näringarna. Möjligheterna att driva, starta och verka inom den kulturella och kreativa näringen ska vara stora i Skåne. Då kan kulturlivet bli ännu starkare och mer självständigt än idag.

Kristdemokraternas förslag är att:

- Barn och ungas tillgång till kultur ska prioriteras
- Kulturbolagen inom Region Skåne ska ha professionella styrelser
- Stärka och prioritera de kulturella och kreativa näringarna i Skåne
- Prioritera ett tvärsektoriellt arbete mellan områdena kultur och hälsa
- Öka finansieringen av Uppåkra och sök världsarvsstatus av UNESCO
- Det kulturella bandet mellan Danmark och Skåne prioriteras
- Alla oavsett funktionshinder ska ha tillgång till ett gott och brett kulturliv

- Stärka arbetet med nationella minoriteter

Kollektivtrafiken

Kollektivtrafiken i Skåne ska vara tillgänglig och pålitlig. Det är en förutsättning för att resandet med kollektivtrafiken ska växa, inte minst efter pandemin då färre valde att resa kollektivt, men även efter pandemin. Det är viktigt för ett starkt näringsliv, civilsamhälle och för att människor ska trivas i vår region.

Alla Skåningar ska ha tillgång till bra kollektivtrafik, oavsett om du bor på landsbygden eller i våra städer. Hela Skåne ska leva. Region Skåne ska fortsätta att arbeta för att stärka kollektivtrafiken, särskilt på landsbygden. Därför vill vi också utvidga plusresorna i Skåne.

Ett bra och flexibelt biljettsystem är viktigt för att folk ska kunna resa med kollektivtrafiken oavsett om man bor i Skåne eller är på besök. Därför vill vi återinföra veckobiljetten, skapa fler möjligheter att köpa fysiska biljetter i butik och göra det möjligt att köpa biljett till någon annan via appen.

Region Skåne borde också införa en Skåneövegripande seniorrabatt så att det blir billigare att resa med kollektivtrafiken i Skåne för äldre. Det är viktigt för att fler äldre ska ha råd och möjlighet att åka runt i Skåne. Det är viktigt för att skapa förutsättningar för en bättre livskvalité.

Kristdemokraternas förslag är att:

- Utvidga plusresor i Skåne
- Anställa fler kontrollanter för att motverka fuskåkande
- Upphandla nya dubbeldäckare för att öka tågkapaciteten i Skåne
- Införa flexibla nattstop i hela Skåne
- Återinföra veckobiljetten
- Skapa fler möjligheter att köpa fysiska biljetter i butik
- Införa en skåneövergripande seniorrabatt
- Fortsätta utveckla värdighetsgarantin inom färdtjänsten
- Ledsagare för synskadade ska finnas vid Skånes större stationer i samverkan med föreningslivet
- Införa möjligheten att köpa biljetter till någon annan via appen